

Nr 58.

Af herr **Vahlquist**, om anslag till utgifvande af en uppslagsbok öfver 1912 års lagtima riksdags verksamhet.

Alltsedan år 1909 har hvarje års Riksdag beviljat förste notarien hos Andra kammaren, Tore Hedrén, ett understöd af 1,200 kronor för utgifvande af en uppslagsbok öfver respektive Riksdagars verksamhet under villkor, att 400 exemplar af boken senast den 15 augusti hvarje år kostnadsfritt öfverlämnades till riksgäldskontoret för utdelning bland Riksdagens ledamöter.

Det pris, hvartill nämnda uppslagsbok tillhandahållits i bokhandeln, har alltsedan år 1908 utgjort 2 kronor. Detta pris har bestämts af vederbörande förläggare, hvilka varit under åren 1908—1910 det numera upphörda Aktiebolaget Akademiska Bokförlaget i Uppsala samt under år 1911 Almqvist & Wiksells Boktryckeri-Aktiebolag, äfvenledes i Uppsala. Upplagorna hafva i allmänhet utgått i 1,100 à 1,200 exemplar.

Det ekonomiska resultatet för förläggarna af bokens utgifvande har hittills icke varit synnerligen gynnsamt. Någon vinst af denna förlagsverksamhet har hittills icke uppstått; och hvad sista upplagan af boken beträffar, det vill säga 1911 års upplaga, har meddelats från förläggaren, att det med säkerhet kunde förväntas, att denna årgång rent af skulle gå med förlust.

Orsakerna härtill kunna vara flera. Intresset för studier af politiska frågor, i den mån nämligen sådana studier afse vinnande af *verklig realkunskap* rörande våra offentliga angelägenheter, är såsom känt hos den stora allmänheten i vårt land ännu ganska ringa. Att sprida kännedom om boken genom annonsering har icke heller varit möjligt, då den ringa upplaga, hvari boken kunnat försäljas, ej medgifvit någon mera omfattande annonsering.

I sin mån har nog äfven det jämförelsevis höga priset bidragit till att boken ej fått den spridning, som varit önskelig. I våra dagar, då

ganska stora bokarbeten kunna fås för så billigt pris som 1 krona ända ned till 25 öre, finnes det ej så synnerligen många, som vilja offra 2 kronor för ett arbete af denna art.

Den tanken har därför på flera håll uppstått, att söka genom nedsättning af priset till exempelvis 1 krona göra boken tillgängligare för ett större antal politiskt intresserade medborgare i vårt land. Förfrågan har af den anledningen gjorts hos bokens nuvarande förläggare, Almqvist & Wiksells Boktryckeri-Aktiebolag, på hvilka villkor boken skulle kunna fortfarande af bolaget utgifvas, därest priset nedsattes till 1 krona. Enligt inkommet anbud (bil.), har bolaget erbjudit sig att äfven i år förlägga boken samt tillhandahålla densamma, sedan 400 exemplar kostnadsfritt öfverlämnats till Riksdagen, till ett pris af 1 krona mot det att bolaget såsom understöd för utgifvandet erhåller 775 kronor i stället för såsom för närvarande 400 kronor. Det af Riksdagen under de senare åren beviljade årliga anslaget af 1,200 kronor har nämligen fördelats på det sättet mellan författaren och förläggaren, att förläggaren såsom nämndt erhållit 400 kronor — mot det att till Riksdagen 400 exemplar kostnadsfritt öfverlämnades — och återstoden af anslaget disponerats af bokens författare, hvilken däraf beräknat 700 kronor för sitt arbete (omfattande 400 à 500 arbetstimmar för hvarje årgång) och omkring 100 kronor för anlåtande af biträde samt hjälp vid korrekturläsning. Nyssnämnda till författaren utgående ersättning torde ej kunna anses vara för hög för ett så pass kvalificeradt arbete, då densamma ungefärligen motsvarar den ersättning, efter arbetsstimme räknadt, som numera betalas till äldre amanuenser i våra departement och verk.

Därest det skulle befinnas lämpligt att på nu angifvet sätt nedsätta bokens pris till 1 krona, skulle detta sålunda medföra en ökad utgift af 375 kronor, med hvilket belopp förläggarens hittills utgående andel af understödet skulle ökas. Anslaget i dess helhet skulle i följd häraf behöfva ökas till 1,575 kronor, hvilket belopp lämpligen torde böra afjämnas till 1,600 kronor.

Då jag har den uppfattningen, att ett försök bör göras att genom en dylik nedsättning i bokens pris gifva densamma en större spridning, hvilket möjligen i någon mån skulle bidraga till ökad sakkunskap rörande de af Riksdagen behandlade frågor, skall jag tillåta mig hemställa om understödets ökande från nuvarande 1,200 kronor till 1,600 kronor. Emellertid anser jag mig jämväl böra, alternativt, föreslå, att understödet skall utgå med oförändradt belopp.

På grund af hvad jag nu anfört, tillåter jag mig sålunda hemställa,

att Riksdagen, i och för utgifvande af en uppslagsbok öfver 1912 års lagtima Riksdags verksamhet, hvilken skall i bokhandeln hållas tillgänglig för ett till 1 krona nedsatt pris, måtte bevilja förste notarien hos Andra kammaren, Tore Hedrén, ett understöd af 1,600 kronor eller, därest någon dylik prisnedsättning icke anses böra ifrågakomma, ett belopp af 1,200 kronor, i bägge fallen under villkor att 400 exemplar af boken senast den 15 augusti 1912 kostnadsfritt öfverlämnas till riksgäldskontoret för utdelning bland Riksdagens ledamöter.

Stockholm den 26 januari 1912.

Conrad Vahlquist.

Afskrift.

Bilaga.

Sekreteraren i Marinförvaltningen m. m., herr Tore Hedrén, Stockholm.

Åberopande dagens telefonsamtal hafva vi härmed äran bekräfta vårt erbjudande att äfven i år förlägga det af Eder utgifna periodiska uppslagsarbetet om Lagtima Riksdagar på följande förändrade villkor:

Det förutvarande priset (Kr. 2: — sänkes till Kr. 1: —, och Riksdagen erhåller till sin disposition fyrahundra (400) ex., allt emot att vi som understöd för utgifvandet erhålla sjuhundrasjuttiofem (775) kronor.

I det vi tillåta oss påpeka, att den synnerligen afsevärda höjningen i det anslag, vi ofvan utbedja oss för fortsatt utgifvande, helt och hållet är betingad af den omständigheten, att detta eljest, såsom med sista upplagan varit fallet, måste komma att tillföra oss ren förlust, emotse vi tacksamt Edert benägna meddelande om, huru saken kommer att ordnas, och teckna

Uppsala den 25 jan. 1912.

Högaktningsfullt

Almqvist & Wiksells Boktryckeri-A.-B.

Gustaf De Geer.